

POSTANOWIENIE

Dnia 22 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa J. N.
przeciwko A.K.-J., M. K.-J. i X. K.-J.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 22 marca 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanych
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 26 czerwca 2015 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 czerwca 2015 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację pozwanych od wyroku wstępnego Sądu pierwszej instancji uznającego za usprawiedliwione co do zasady powództwo J. N. przeciwko A. K.-J., M. K.-J. i X. K.-J. o zachówek, oparte na twierdzeniu, że nie było podstaw do wydziedziczenia powoda w testamencie jego ojca R. K.-J..

Sądy ustaliły między innymi, że powód był nieślubnym synem spadkodawcy R. K.-J., który wydziedziczył go w testamencie notarialnym z dnia 8 grudnia 2006 r. uzasadniając to tym, iż syn nie utrzymuje z nim kontaktów, nie interesuje się nim i nie odwiedził go nawet w szpitalu. Powód był wychowywany przez matkę, a od drugiego roku życia wyłącznie przez dziadków macierzystych. Ojciec utrzymywał z nim jedynie kontakty sporadyczne, głównie w formie listów oraz płacił nieregularnie

alimenty zasądzone przez sąd. Ostatni osobisty kontakt ojca z synem nastąpił w 1991 r. z okazji uroczystości komunijnej syna. Mimo niepłacenia przez ojca alimentów, powód wycofał na jego prośbę wniosek egzekucyjny w tym przedmiocie. Powód nie był informowany o stanie zdrowia ojca i nie wiedział o jego chorobie ani o pobycie w szpitalu.

Sądy obu instancji uznały, że nie zachodziły wskazane w testamencie podstawy wydziedziczenia określone w art. 1008 pkt 1 i 3 k.c., gdyż nie stanowią podstawy wydziedziczenia zachowania spadkobiercy niezależne od jego woli, a brak kontaktów powoda z ojcem nie wynikał z woli powoda, lecz z woli jego ojca, dystansującego się od syna. Powód, nie utrzymując z woli ojca kontaktów z nim, nie znał jego stanu zdrowia i nie wiedział o pobycie w szpitalu, nie można mu zatem czynić zarzutu, że nie odwiedzał ojca w szpitalu ani nie interesował się nim.

W skardze kasacyjnej opartej na zarzucie naruszenia art. 1008 k.c. oraz art. 233 k.p.c., pozwane, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazały przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Stwierdziły, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona wobec rażącego naruszenia przez Sąd Apelacyjny przepisów prawa materialnego i niewłaściwej interpretacji art. 1008 ust. 1 i k.c. Wskazały, że powód wiedział o stanie zdrowia ojca ale nie chciał się z nim zbliżyć.

Jako zagadnienie prawne przedstawiły pytanie „czy jest katalog zachowań, które usprawiedliwiają brak zainteresowania chorym i biednym materialnie ojcem, przy jednoczesnym założeniu, że nie spełnia się znamion z art. 1008 ust. 1 i 3 k.c.” Wskazały też na konieczność określenia „czym w warunkach prawnych jest uporczywe niedopełnienie obowiązków rodzinnych wobec spadkodawcy oraz czy w treści testamentu spadkodawca ma podać dowody na okoliczność przyszłych roszczeń wydziedziczonych”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania prowadzi do oceny, że skarżące nie wykazały występowania w sprawie przesłanek przedsądu, na które się powołały.

Pytania, które przedstawiły nie są istotnymi zagadnieniami prawnymi, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Skarżące bowiem nie tylko nie sformułowały

ich jako abstrakcyjnych zagadnień prawnych powstałych na tle określonego przepisu prawa, lecz nie przedstawiły też jakichkolwiek kontrowersji czy rozbieżnych ocen prawnych, jakie zagadnienia te wywołują ani argumentów prawnych mających wykazać poważny i istotny charakter zagadnień oraz konieczność zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, niezbędnego nie tylko do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, lecz także dla rozwoju judykatury (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 2002/1/11, z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05 i z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, nie publ.).

Nie wykazały również, że występuje przesłanka przedsądu przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. bowiem nie wskazały przepisu prawa wymagającego wykładni ani wątpliwości jakie wywołuje jego rozumienie i potrzeby ich wyjaśnienia, jak również nie przedstawiły rozbieżnych orzeczeń sądowych zapadłych w wyniku dokonania przez sądy różnej wykładni przepisu (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r. II CZ 102/02, z dnia 28 marca 2007 r. II CSK 84/07 i z dnia 12 grudnia 2008 r. II PK 220/08, nie publ.).

Nie można także przyjąć, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., bowiem skarżące nie wykazały, iż Sąd Apelacyjny w sposób kwalifikowany naruszył art. 1008 pkt 1 i 3 k.c. W istocie poprzestały jedynie na stwierdzeniu, że doszło do rażącego naruszenia tego przepisu, nie przedstawiając żadnych argumentów.

Biorąc wszystko to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

